

FASCICOLO A DALŠÍ

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

18. listopadu 2004^{*}

Ve spojených věcech C-10/02 a C-11/02,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podané rozhodnutími Tribunale amministrativo regionale per la Puglia (Itálie) ze dne 10. října 2001, došlými Soudnímu dvoru dne 15. ledna 2002, v řízeních

Anna Fascicolo a další,

Enzo De Benedictis a další,

proti

Regione Puglia,

Marii Paciolla,

Assessorato alla Sanità e Servizi Sociali della Regione Puglia,

Coordinatore del Settore Sanità,

^{*} Jednací jazyk: italština.

Azienda Unità Sanitaria Locale BR/1,

Felicii Galletti a dalším,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Madii Evangelině Magrì,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3 (C-10/02),

a

Grazia Berardi a další,

Lucia Vaira a další,

proti

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Angelu Michelu Ceaovi,

Scipionu De Mola,

Francescovi d'Argentovi,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/2,

Antonelle Battista a dalším,

Nicole Brunetti a dalším,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/3,

Erasmovi Fiorentinovi (C-11/02),

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, S. von Bahr
a K. Schiemann (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: M. Múgica Arzamendi, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. března 2004,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za A. Fascicolo a další G. Monacisem, avvocato,
- za E. De Benedictis a další A. Loiodicem, I. Lagrottem a N. Grassem, avvocati,
- za G. Berardi a další M. Langiullim, avvocato,
- za L. Vaira a další L. D'Ambrosiem a L. Ferrarem, avvocati,
- za Regione Puglia A. Sistem, avvocato,
- za Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1 D. Carusem, avvocato,
- za Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3 G. D'Innellou, V. A. Pappaleporem a M. de Stasiem, avvocati,
- za Komisi Evropských společenství A. Aresuem a M. Patakia, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 1. dubna 2004,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Obě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu čl. 36 odst. 2 směrnice Rady 93/16/EHS ze dne 5. dubna 1993 o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci (Úř. věst. L 165, s. 1; Zvl. vyd. 06/02, s. 86), naposledy pozměněné směrnicí Komise 1999/46/ES ze dne 21. května 1999 (Úř. věst. L 139, s. 25; Zvl. vyd. 08/03, s. 3; dále jen „směrnice 93/16“), ustanovení, které nahradilo čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 86/457/EHS ze dne 15. září 1986 o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství (Úř. věst. L 267, s. 26).

- 2 Obě tyto žádosti byly podány v rámci dvou sérií sporů, jednak mezi G. Berardi a dalšími, jakož i L. Vaira a dalšími proti Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4 a dalším (C-11/02) a jednak mezi A. Fascicolo a dalšími, jakož i E. De Benedictis a dalšími proti Regione Puglia a dalším (C-10/02), ve věci rozhodnutí přijatých různými správními orgány tohoto regionu v letech 1998 a 1999 o přidělování v rámci vnitrostátního zdravotnického systému míst všeobecných lékařů v oblastech, kde je jich nedostatek.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

- 3 Směrnice 93/16 kodifikuje různé směrnice týkající se lékařské kvalifikace, zejména směrnici 86/457.
- 4 Podle článku 2 směrnice 93/16 každý členský stát uznává diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci vydané státním příslušníkům členských států ostatními členskými státy v souladu s článkem 23 téže směrnice, které jsou vyjmenovány v článku 3 této směrnice, a přiznává těmto dokladům na svém území, pokud se jedná o přístup k činnostem lékaře a jejich výkon, stejné účinky, jaké mají diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci, které sám vydává.
- 5 Článek 9 odst. 1 směrnice 93/16 stanoví jako obecné pravidlo, že každý členský stát uzná jako dostatečný důkaz pro státní příslušníky členských států, jejichž diplomy, osvědčení nebo jiné doklady o dosažené kvalifikaci nevyhovují všem základním požadavkům odborné přípravy stanoveným v článku 23 téže směrnice, diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci, které byly vydány těmito členskými státy, dokládají-li odbornou přípravu zahájenou před daty uvedenými v čl. 9 odst. 1 a které doplňuje potvrzení osvědčující, že tito státní příslušníci skutečně a v souladu se zákonem vykonávali dotčené činnosti po dobu nejméně tří po sobě následujících let v průběhu pěti let předcházejících dni vydání potvrzení.

- 6 Článek 30 směrnice 93/16 stanoví, že každý členský stát, který na svém území poskytuje úplnou odbornou přípravu, kterou se řídí na základě článku 23 téže směrnice přístup k činnostem lékaře a jejich výkon, zavede zvláštní odbornou přípravu ve všeobecném lékařství splňující alespoň podmínky uvedené v člancích 31 a 32 uvedené směrnice tak, aby první diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci osvědčující toto vzdělání byly vydány nejpozději 1. ledna 1990.

- 7 Článek 36 odst. 1 první pododstavec směrnice 93/16, to jest ustanovení, které nahradilo čl. 7 odst. 1 směrnice 86/457 tak, že převzalo jeho znění, stanoví:

„Počínaje 1. lednem 1995 podmíní každý členský stát, s výhradou ustanovení o nabytých právech, výkon činností všeobecného lékaře v rámci svého vnitrostátního systému sociálního zabezpečení získání diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o dosažené kvalifikaci uvedených v článku 30.“

- 8 Pokud jde o odstavec 2 uvedeného článku 36, který nahradil čl. 7 odst. 2 směrnice 86/457 tak, že v podstatě převzal jeho znění, stanoví:

„Každý členský stát určí nabytá práva. Za nabyté právo musí nicméně považovat právo vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci svého vnitrostátního systému sociálního zabezpečení bez diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o dosažené kvalifikaci uvedeného v článku 30 všech lékařů, kteří mají toto právo ke dni 31. prosince 1994 na základě článků 1 až 20 a kteří jsou usazení na území daného státu k tomuto dni s využitím článku 2 nebo čl. 9 odst. 1.“

Vnitrostátní právní úprava

- 9 Směrnice 86/457 byla provedena do italského právního řádu legislativním nařízením č. 256 ze dne 8. srpna 1991 (GURI č. 191, 16. srpna 1991, dále jen „legislativní nařízení č. 256/91“). Článek 2 první pododstavec tohoto nařízení jako obecné pravidlo stanoví, že od 1. ledna 1995 představuje získání osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství nezbytný doklad pro účely výkonu odpovídající činnosti v rámci vnitrostátního zdravotnického systému.
- 10 Podle článku 6 legislativního nařízení č. 256/91 je nicméně právo vykonávat všeobecné lékařství rovněž přiznáno lékařům, kteří v rámci vnitrostátního zdravotnického systému mají právo vykonávat ke dni 31. prosince 1994 profesní činnost jako všeobecní lékaři, a sice, mají oprávnění uznané jako rovnocenné uvedenému osvědčení (dále jen „rovnocenné osvědčení“).
- 11 Na italském území se výkon lékařského povolání jako všeobecný smluvní lékař v rámci vnitrostátního zdravotnického systému řídí podle čl. 8 odst. 1 legislativního nařízení č. 502 ze dne 30. prosince 1992 (GURI č. 305, 30. prosince 1992), ve znění legislativního nařízení č. 517 ze dne 7. prosince 1993 (GURI č. 293, 15. prosince 1993), vnitrostátními kolektivními smlouvami, které se přehodnocují každé tři roky.
- 12 Vnitrostátní kolektivní smlouva platná v rozhodné době skutkových zjištění v původním řízení (dále jen „kolektivní smlouva“) nabyla vykonatelnosti nařízením prezidenta republiky č. 484 ze dne 22. července 1996 (GURI č. 220, 19. září 1996, s. 1). Podle této smlouvy:

— řízení zaměřené na obsazení volných míst počíná zveřejněním pro každý region jednotného regionálního seznamu lékařů seřazených podle bodového systému vypočítaného podle článku 3 téže kolektivní smlouvy (článek 2 kolektivní smlouvy);

— pro účely sestavení seznamů a pořadí lékařů je osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství jako akademickému titulu přiřazeno dvanáct bodů. Mimoto jako doklad o výkonu činnosti získá dotyčná osoba 0,20 bodu za každý měsíc výkonu činnosti jako smluvní lékař primární lékařské péče. Dodatečné body mohou být získány na základě určitých konkrétních činností vykonávaných jako všeobecný lékař (čl. 3 odst. 1 kolektivní smlouvy).

13 Co se týče přidělování míst v oblastech, kde je nedostatek lékařů první pomoci a pohotovostní služby, kolektivní smlouva rovněž stanoví, že:

— Aziende Sanitarie Locali (místní veřejná zdravotnická zařízení) vyhrazují proměnlivý procentní podíl 20 až 40 % uvedených míst lékařům, kteří mají osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství uvedené v článku 2 legislativního nařízení č. 256/91, a proměnlivý procentní podíl v rozpětí 80 až 60 % pro lékaře, kteří mají rovnocenné osvědčení (čl. 3 odst. 6 kolektivní smlouvy). V případě, že tato smlouva není obnovena včas, je stanoveno, že pro následující rok je přidělena kvóta rovnající se 50 % volných míst každé z obou kategorií lékařů (závěrečné ustanovení č. 5 uvedené smlouvy);

- seznam volných míst podle zařízení je sestaven tak, že se sčítá počet bodů získaných každým kandidátem na regionálním seznamu uvedeném v článku 2 legislativního nařízení č. 256/91, počet bodů stanovených za bydliště v regionu, jakož i počet bodů vyplývající ze skutečnosti, že kandidát má své bydliště v oblasti, kde je nedostatek lékařů (čl. 20 odst. 6 kolektivní smlouvy).

- 14 Usnesením regionální rady č. 1245 ze dne 29. dubna 1998 (BURP č. 46, 15. května 1998) Regione Puglia rozhodl, že pro rok 1998 bude 40 % míst určených k zajištění pokrytí oblastí, kde je nedostatek lékařů, a neobsazených míst přiděleno lékařům, kteří mají osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství a 60 % míst bude přiděleno lékařům, kteří mají rovnocenné osvědčení. Pro rok 1999 byly procentní podíly míst vyhrazených lékařům obou kategorií změněny tak, že každé kategorii bylo přiděleno 50 % míst.

Spory v původních řízeních a předběžné otázky

- 15 Spory v původních řízeních vyplývají z okolnosti, že ve vztahu k volným místům v oblastech, kde je nedostatek lékařů, se někteří lékaři, kteří měli osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství uvedené v článku 2 legislativního nařízení č. 256/91 a měli mimoto právo k 31. prosinci 1994 vykonávat lékařskou praxi v rámci vnitrostátního systému sociálního zabezpečení, ucházeli o místa vyhrazená lékařům, kteří mají uvedené osvědčení, jakož i o místa vyhrazená pro lékaře s rovnocenným osvědčením. Tito lékaři se krom toho snažili získat dvanáct bodů přiznaných držitelům uvedeného osvědčení, ačkoli se ucházeli o místa vyhrazená lékařům s rovnocenným osvědčením.

- 16 Regione Puglia nejdříve rozhodl, že jestliže mají lékaři osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství a zároveň právo vykonávat k 31. prosinci 1994 lékařskou praxi v rámci vnitrostátního systému sociálního zabezpečení, mohou se ucházet o oba druhy volných míst, nicméně jestliže se rozhodnou ucházet se o místa vyhrazená lékařům s rovnocenným osvědčením, nemohou uplatňovat dvanáct bodů odpovídajících získání uvedeného osvědčení. Regione Puglia tak uložil svým místním veřejným zdravotnickým zařízením, aby v řízeních pro rok 1998 odečetli těmto lékařům dvanáct bodů, které jim byly předtím přiznány.
- 17 Uvedená zařízení v souladu s pokyny Regione Puglia tudíž odmítla přidělit uchazečům, kteří měli obě výše uvedená osvědčení, dvanáct bodů vyhrazených držitelům osvědčení o odborné přípravě, pokud se ucházeli o místa vyhrazená lékařům s rovnocenným osvědčením.
- 18 G. Berardi a další, jakož i L. Vaira a další podali u Tribunale amministrativo regionale per la Puglia žaloby proti rozhodnutím některých z těchto zařízení, ke kterým patří i Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4, ve kterých tvrdili, že uvedená rozhodnutí jsou protiprávní v tom, že byla přijata v rozporu s články 2, 3 a 20 kolektivní smlouvy a po jejich nesprávném použití.
- 19 Předkládající soud, který byl vyzván k tomu, aby se vyjádřil k legalitě postoje zaujatého Regione Puglia, nejprve rozhodl, že lékaři, kteří mají obě osvědčení, se mohou ucházet o všechna volná místa, ale že jim nemůže být přiděleno dvanáct

bodů vyhrazených pro držitele osvědčení o odborné přípravě, pokud se ucházeli o místa vyhrazená držitelům rovnocenného osvědčení.

- 20 Mezitím však Consiglio di Stato (Itálie) v rozhodnutí č. 1407 ze dne 15. března 2000 (dále jen „rozhodnutí Consiglio di Stato“) o odvolání proti rozsudku jiného regionálního správního soudu rozhodl, že lékaři, kteří mají obsadit místa v oblastech, kde je nedostatek lékařů, musejí být vybíráni z jednotného regionálního seznamu, ačkoli je stanoveno, že pro účely přidělení těchto míst musejí být stanoveny dvě odlišné kategorie vyhrazené jednak lékařům, kteří mají osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství, a jednak lékařům s rovnocenným osvědčením a že mimoto lékaři z první kategorie, kteří měli k 31. prosinci 1994 rovněž právo vykonávat lékařskou praxi v rámci vnitrostátního zdravotnického systému, se mohou ucházet o obě kategorie míst, tak, že podle něho je v tomto případě namístě přidělit jim celkový počet dvanácti bodů stanovených v čl. 3 odst. 1 kolektivní smlouvy, jelikož platné právní předpisy nestanoví v tomto ohledu rozdíl mezi osvědčeními.
- 21 Regione Puglia vzal na vědomí toto rozhodnutí a rozhodl se změnit postoj, který předtím zaujal, a již zohledňovat dvanáct bodů přidělených držitelům osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství v řízeních pro rok 1999. Veřejná zdravotnická zařízení tohoto regionu tudíž přijala tento nový způsob rozdělení míst pro lékaře v oblastech, kde je jich nedostatek. Řízení pro rok 1998 se však nezměnilo.
- 22 A. Fascicolo a další, jakož i E. De Benedictis a další, kteří jsou lékaři majícími pouze rovnocenné osvědčení, společně podali žalobu u předkládajícího soudu proti tomuto novému postoji zaujatému Regione Puglia a opatřením v jeho důsledku přijatými místními veřejnými zdravotnickými zařízeními. V podstatě uplatňují, že účast na

obou kategoriích vyhrazených míst lékařů, kteří získali oprávnění před 1. lednem 1995 a jsou držiteli osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství, přičemž mimoto obdrželi počet bodů stanovený za získání uvedeného osvědčení, by zmařila jakoukoli možnost použití zásady rovnocennosti zavedené směrnicemi 86/457 a 93/16.

- 23 Ve věci těchto dvou sérií sporů, které mu byly předloženy, sdílí předkládající soud postoj Consiglio di Stato, podle kterého se lékaři, kteří jsou držiteli osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství, mohou ucházet o všechna vyhrazená místa, která mají být obsazena v oblastech, kde je nedostatek lékařů. Nepřijímá však jeho postoj k přidělování dvanácti bodů uvedeným lékařům, pokud se ucházejí o místa vyhrazená lékařům s rovnocenným osvědčením. V souvislosti s tímto bodem má za to, že rozhodnutí Consiglio di Stato zřejmě nezohledňuje skutečnost, že zákonodárce Společenství ve směrnicích 86/457 a 93/16 považoval nabyté právo vykonávat činnost všeobecného lékaře lékaři bez diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o dosažené kvalifikaci ve všeobecném lékařství, kterým přísluší toto právo k 31. prosinci 1994, za hodné ochrany, čímž vyloučil možnost hierarchicky rozlišovat mezi těmito dvěma kategoriemi lékařů.
- 24 Za těchto okolností se Tribunale amministrativo regionale per la Puglia rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru tři následující předběžné otázky, které jsou formulovány stejným způsobem v každém z předkládacích rozhodnutí:

„1) Je třeba oprávnění získané do 31. prosince 1994 považovat pro účely výkonu činnosti všeobecného lékaře podle čl. 7 odst. 2 směrnice 86/457/EHS a čl. 36

odst. 2 směrnice 93/16/EHS za rovnocenné se získáním osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství?

- 2) Umožňuje získání osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství členskými státy na základě výše uvedených ustanovení Společenství přiznat od 1. ledna 1995 lékařům, kteří mají rovněž oprávnění vykonávat lékařské povolání získané do 31. prosince 1994, příznivější režim, který se vyznačuje tím, že je pro ně vyhrazeno více míst ve srovnání s lékaři, kteří mají jen osvědčení nebo jen oprávnění?
- 3) V případě kladné odpovědi na předcházející otázku a s ohledem na režim nabytých práv umožňuje výše uvedená podmínka členskými státy přiznat dotčeným lékařům ještě lepší zacházení tím, že se jim v každém případě přidělí dodatečné body za získání osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství?

- 25 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 12. února 2002 byly věci C-10/02 a C-11/02 spojeny pro účely písemné a ústní části řízení, jakož i vyhlášení rozsudku.

K předběžným otázkám

K první otázce

- 26 Svou první otázkou se předkládající soud táže, zda je třeba oprávnění získané před 1. lednem 1995 vykonávat činnost všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního

zdravotnického systému považovat podle čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 pro účely výkonu této činnosti za rovnocenné se získáním osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství.

- 27 Není zpochybňováno, že získání jednoho z osvědčení uvedených v předchozím bodě je minimální podmínkou pro výkon činnosti všeobecného lékaře. Z předkládacích rozhodnutí přitom vyplývá, že tato otázka v podstatě směřuje k určení slučitelnosti vnitrostátního režimu obsazování míst lékařů použitelného v projednávaném případě v rámci vnitrostátního zdravotnického systému s uvedeným čl. 36 odst. 2 s ohledem na skutečnost, že podle tohoto režimu uchazeči, kteří mají osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství, a ti, kteří mají pouze rovnocenné osvědčení, nemají nezbytně ve vztahu k přidělování dotčených míst stejné šance na úspěch.
- 28 Hned úvodem je třeba konstatovat, že články 30 až 41 směrnice 93/16 směřují k harmonizaci minimálních podmínek vydávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci potvrzujících zvláštní odbornou přípravu ve všeobecném lékařství (dvacátý až dvacátý třetí bod odůvodnění této směrnice). V souladu s tímto cílem čl. 36 odst. 1 první pododstavec této směrnice vyžaduje, s výhradou ustanovení o nabytých právech, aby byl výkon činností všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního systému sociálního zabezpečení podmíněn získáním diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o dosažené kvalifikaci potvrzujícímu uvedenou zvláštní odbornou přípravu.
- 29 V této souvislosti čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 upřesňuje, že „[k]aždý členský stát určí nabytá práva. Za nabyté právo musí nicméně považovat právo vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci svého vnitrostátního systému sociálního zabezpečení [...] všech lékařů, kteří mají toto právo ke dni 31. prosince 1994 na základě článků 1 až 20 a kteří jsou usazeni na území daného státu k tomuto dni s využitím článku 2 nebo čl. 9 odst. 1“.

- 30 Toto ustanovení přiznává každému členskému státu diskreční pravomoc určit nabytá práva, pravomoc, která je podřízena pouze jediné podmínce, a sice podmínce, že každý členský stát uzná nabyté právo lékařů, kterým, i když nemají diplom všeobecného lékaře, před 1. lednem 1995 příslušelo právo v tomto členském státě na uznání účinků diplomů, osvědčení nebo jiných dokladů o dosažené kvalifikaci vydaných v jiném členském státě a kteří rovněž před tímto dnem získali právo vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního systému sociálního zabezpečení (viz rozsudek ze dne 16. října 1997, Garofalo a další, C-69/96 až C-79/96, Recueil, s. I-5603, body 29 a 30).
- 31 Za účelem odpovědi na první otázku je nejprve třeba podotknout, že, jak to vyplývá z jeho znění, čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 nevyžaduje, aby členské státy přiznávaly stejný význam nabytým právům a získání osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství. Minimální podmínka uvedená v tomto ustanovení, která se týká kategorie lékařů, jejichž nabytá práva musejí být uznána, neupřesňuje rozsah ochrany, kterou musí dotyčný členský stát těmto právům přiznat.
- 32 Zadruhé je záměrem této podmínky zabránit situacím, ve kterých by lékaři, kterým příslušelo právo svobody usazování zaručené směrnicemi Společenství a kteří před 1. lednem 1995 získali právo vykonávat svou činnost všeobecného lékaře v rámci systému sociálního zabezpečení přijímajícího členského státu, nemohli tuto činnost vykonávat z důvodu, že nemají nové diplomy, osvědčení nebo jiné doklady o dosažené kvalifikaci stanovené směrnicí 93/16 (viz výše uvedený rozsudek Garofalo a další, bod 31).

- 33 Postačuje tudíž poznamenat, že ačkoli z uvedené podmínky může v případě přítomnosti přeshraničního prvku vyplývat požadavek, aby byla nabytým právům přiznána širší ochrana, v projednávaném případě se však věci předložené vnitrostátnímu soudu týkají pouze situací výhradně vnitřního rázu, jak bylo potvrzeno na jednání.
- 34 Za těchto okolností je třeba konstatovat, že pouhá skutečnost, že z důvodu charakteristiky vnitrostátního systému použitelného na obsazování míst lékařů v oblastech, kde je jich nedostatek, jednak lékaři, kteří mají osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství, a jednak lékaři, kteří mají pouze rovnocenné osvědčení, nemají ve vztahu k přidělování dotčených míst stejné šance na úspěch, není porušením čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16.
- 35 Ve světle výše uvedeného je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 neukládá členským státům ve vztahu k obsazování volných míst všeobecných lékařů považovat oprávnění získané před 1. lednem 1995 vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního zdravotnického systému za rovnocenné se získáním osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství.

K druhé a třetí otázce

- 36 Svou druhou a třetí otázkou, které je třeba přezkoumat společně, se předkládající soud v podstatě táže, zda čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 brání tomu, aby členské státy přiznaly lékařům, kteří mají jak osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném

lékařství, tak oprávnění k 31. prosinci 1994 vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního zdravotnického systému:

- vyhrazení většího počtu míst než lékařům, kteří mají pouze uvedené osvědčení nebo pouze oprávnění, tím, že jim umožní ucházet se zároveň o místa vyhrazená pro obě tyto kategorie;
- ještě příznivější zacházení tím, že ucházejí-li se o místa vyhrazená lékařům, kteří mají oprávnění vykonávat lékařské povolání k 31. prosinci 1994, budou jim přiděleny dodatečné body za získání výše uvedeného osvědčení.

37 Podle G. Berardi a dalších, jakož i L. Vaira a dalších není povinnost uvedená v čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16, a sice uznat právo vykonávat činnost všeobecného lékaře lékařům, kteří pocházejí z jiných členských států, jsou usazeni v přijímajícím členském státě a kteří nabyli oprávnění k výkonu činnosti všeobecného lékaře před 1. lednem 1995, zpochybněna systémem vyhrazených míst.

38 Uvedení žalobci mimoto tvrdí, že je legální, aby uchazeči s „dvojitou kvalifikací“ měli přístup k většímu počtu volných míst. Veškeré úsilí vynaložené na získání uvedeného osvědčení odůvodňuje, aby mu byl přiznán větší význam než rovnocenné době lékařské praxe. Mimoto, jestliže by za získání takového osvědčení nebylo přiznáno dodatečných dvanáct bodů, držitelé těchto osvědčení by byli znevýhodněni ve srovnání s těmi, kteří místo získání požadované dvouleté odborné přípravy vykonávali lékařskou praxi, a tímto nashromáždili další body za výkon praxe.

- 39 V tomtéž smyslu má Komise Evropských společenství za to, že s ohledem na diskreční pravomoc členských států při určování nabytých práv ani podmínky účasti lékařů, kteří mají pouze oprávnění k výkonu lékařské činnosti získané před 1. lednem 1995, ve veřejných výběrových řízeních na přístup do systému sociálního zabezpečení členského státu, ani případná místa pro ně vyhrazená a ani body, které jsou jim přiděleny během výběrových řízení, nespadají do rozsahu působnosti směrnice 93/16.
- 40 Naproti tomu E. De Benedictis a další tvrdí, že od 1. ledna 1995 nemohou členské státy přiznávat lékařům, kteří mají osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství a kteří zároveň získali do 31. prosince 1994 oprávnění vykonávat činnost všeobecného lékaře, příznivější režim, který se vyznačuje tím, že je pro ně vyhrazeno více míst ve srovnání s lékaři, kteří mají jen osvědčení nebo jen oprávnění.
- 41 Jak bylo konstatováno v bodě 30 tohoto rozsudku, pravomoc přiznaná členským státům čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 určit nabytá práva je podřízena pouze jediné podmínce, jež se týká pouze lékařů, kteří tím, že využili své právo na volný pohyb, získali právo vykonávat činnost všeobecného lékaře v rámci systému sociálního zabezpečení přijímajícího členského státu. V souladu s cílem sledovaným zákonodárcem Společenství (viz bod 28 tohoto rozsudku) se tato podmínka tudíž nemůže týkat situací, které neobsahují přeshraniční prvky.
- 42 Ve výhradně vnitřních situacích, jako v dotčených situacích v původním řízení, má tedy přijímající členský stát volnost při určování rozsahu nabytých práv.

43 V tomto ohledu je pravda, že pokud vnitrostátní odůvodnění pro zřízení v projednávaném případě dvou oddělených kategorií míst, jedné pro lékaře, kteří mají osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství, a druhé pro lékaře s rovnocenným osvědčením, spočívá ve snaze chránit nabytá práva této druhé kategorie lékařů, je důsledkem umožnění jedné kategorii lékařů ucházet se o obě kategorie míst zároveň snížení ochrany přiznané lékařům, kteří mají pouze rovnocenné osvědčení. Samotná takováto právní úprava nicméně nemůže porušovat čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16, to jest ustanovení, které ve výhradně vnitřních situacích nechává členským státům volnost při určování nabytých práv.

44 Je třeba mimoto upřesnit, že přidělování dodatečných bodů lékařům, ucházejí-li se o místa vyhrazená lékařům oprávněným k 31. prosinci 1994 vykonávat činnost všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního systému sociálního zabezpečení, z důvodu získání osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství rovněž není porušením čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16.

45 Ve světle výše uvedeného je třeba na druhou a třetí otázku odpovědět tak, že čl. 36 odst. 2 směrnice 93/16 nebrání tomu, aby členské státy přiznaly lékařům, kteří mají jak osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství, tak oprávnění k 31. prosinci 1994 vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního zdravotnického systému:

- vyhrazení většího počtu míst než lékařům, kteří mají pouze uvedené osvědčení nebo pouze oprávnění, tím, že jim umožní ucházet se zároveň o místa vyhrazená pro obě tyto kategorie;

- ještě příznivější zacházení tím, že ucházejí-li se o místa vyhrazená lékařům, kteří mají oprávnění vykonávat lékařské povolání k 31. prosinci 1994, budou jim přiděleny dodatečné body za získání výše uvedeného osvědčení.

K nákladům řízení

- 46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 36 odst. 2 směrnice Rady 93/16/EHS ze dne 5. dubna 1993 o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci neukládá členským státům ve vztahu k obsazování volných míst všeobecných lékařů považovat oprávnění získané před 1. lednem 1995 vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního zdravotnického systému za rovnocenné se získáním osvědčení o zvláštní odborné přípravě ve všeobecném lékařství.

- 2) **Článek 36 odst. 2 směrnice 93/16 nebrání tomu, aby členské státy přiznaly lékařům, kteří mají jak osvědčení o odborné přípravě ve všeobecném lékařství, tak oprávnění k 31. prosinci 1994 vykonávat činnosti všeobecného lékaře v rámci vnitrostátního zdravotnického systému:**
- **vyhrazení většího počtu míst než lékařům, kteří mají pouze uvedené osvědčení nebo pouze oprávnění, tím, že jim umožní ucházet se zároveň o místa vyhrazená pro obě tyto kategorie;**
 - **ještě příznivější zacházení tím, že ucházejí-li se o místa vyhrazená lékařům, kteří mají oprávnění vykonávat lékařské povolání k 31. prosinci 1994, budou jim přiděleny dodatečné body za získání výše uvedeného osvědčení.**

Podpisy.